

Handreiking leges bij complexe milieubelastende activiteiten

Inleiding

Deze handreiking geeft een toelichting op de wijze waarop leges geheven kunnen worden bij complexe milieubelastende activiteiten uit afdeling 3.3 van het Bal. Voor deze activiteiten zijn Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag. Hierna wordt de milieubelastende activiteit en de complexe milieubelastende activiteit kort toegelicht. Om vervolgens de verschillende scenario's in het kader van het heffen van leges bij complexe milieubelastende activiteiten aan de orde te laten komen.

Milieubelastende activiteiten

In de Omgevingswet is de milieubelastende activiteit (hierna mba) gedefinieerd in de bijlage.

Definitie:

Activiteit die nadelige gevolgen voor het milieu kan veroorzaken, niet zijnde een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een lozingsactiviteit op een zuiveringstechnisch werk of een wateronttrekkingsactiviteit.

Dit is een heel ruim begrip. Iedere activiteit die nadelige gevolgen voor het milieu kan veroorzaken en niet onder de uitzondering valt, kan een mba betreffen. De legesverordening beperkt zich tot die mba's die in het Bal als vergunningplichtig zijn aangewezen.

Complexe mba's

Wat zijn complexe mba's? Dat zijn de mba's die in afdeling 3.3 van het Bal zijn opgenomen en waarvoor Gedeputeerde Staten aangewezen zijn als bevoegd gezag. Denk hierbij aan de Seveso-inrichtingen, diverse IPPC-installaties en grootschalige mestverwerking. Voor deze mba's geldt een vergunningplicht, welke is opgenomen in het Bal. De vergunningplicht omvat bij deze bedrijven ook alle functioneel ondersteunende activiteiten. Dit kunnen activiteiten zijn, die op zichzelf ook al vergunningplichtig zijn, zoals een grote opslag van verpakte gevaarlijke stoffen. Maar het kunnen ook activiteiten zijn waarvoor geen vergunningplicht geldt in het Bal, zoals een natte koeltoren. Dat betekent dat bij een complex bedrijf een veelvoud aan mba's kan voorkomen. Onder de Omgevingswet kunnen activiteiten gelijktijdig en los van elkaar aangevraagd worden.

Werkwijze bepalen leges

Hoe verhoudt het voorgaande zich tot het toepassen van de legesverordening? Hierna wordt toegelicht hoe de legesverordening toe te passen is in verschillende situaties. De volgende situaties komen aan de orde:

- A. aanvraag vergunning nieuwe complexe mba;
- B. aanvraag vergunning verandering/wijziging complexe mba;
- C. aanvraag vergunning nieuwe functioneel ondersteunende activiteit;
- D. aanvraag vergunning verandering/wijziging functioneel ondersteunende activiteit.

A. Aanvraag vergunning nieuwe complexe mba

Bij een aanvraag voor een vergunning voor een nieuwe complexe mba kunnen zich de volgende situaties voordoen:

- 1) Aanvraag voor één complexe mba (inclusief eventueel functioneel ondersteunende activiteiten);

- 2) Aanvraag voor meerdere complexe mba's (inclusief eventueel functioneel ondersteunende activiteiten).

Deze twee situaties zijn in de legessystematiek geborgd. Dit onderscheid is gemaakt omdat de behandeling van een aanvraag voor één complexe mba minder tijdsbesteding vraagt dan de behandeling van meerdere complexe mba's. Hoe worden de leges berekend?

Situatie 1:

Bij een aanvraag voor 1 complexe mba (inclusief eventueel functioneel ondersteunende activiteiten) wordt het tarief in de legesverordening voor de complexe mba in rekening gebracht.

Situatie 2:

Bij een aanvraag voor meerdere complexe mba's (inclusief eventueel functioneel ondersteunende activiteiten) is sprake van een optelsom:

- Zwaarste complexe mba (is gelijk aan hoogste legestartief) tellen voor 100% tarief in de legesverordening voor die mba en
- voor elke extra complexe mba $a\%$ ($a < 100$) van het tarief in de legesverordening voor die mba, zie voorbeeld I.

Deze tarieven worden opgeteld en in rekening gebracht.

Opgemerkt wordt dat in deze twee situaties de functioneel ondersteunende activiteiten (activiteiten uit de afdelingen 3.2 en 3.3 tot en met 3.10 Bal) niet 'meegeteld' worden bij het bepalen van het tarief, zie voorbeeld II.

Voorbeeld I:

Een bedrijf dient een aanvraag in voor de 'oprichting' van een bedrijf met de volgende complexe mba's basischemie (paragraaf 3.3.8 Bal), grote stookinstallatie (paragraaf 3.3.2 Bal) en een Seveso-inrichting (paragraaf 3.3.1 Bal). De 'zwaarste' mba uit de legesverordening wordt dan voor 100% gerekend en voor de twee 'lichtere' mba's zal een $a\%$ van de tarieven uit legesverordening opgeteld worden bij de zwaarste mba.

Voorbeeld II:

Een bedrijf dient een aanvraag in voor de 'oprichting' van een bedrijf met de complexe mba afvalbeheer IPPC-installatie, shredden van schroot, (paragraaf 3.3.10 Bal). Daarnaast worden in de aanvraag de volgende functioneel ondersteunende activiteiten aangevraagd een stookinstallatie (paragraaf 3.2.1 Bal), opslag van verpakte gevaarlijke stoffen (paragraaf 3.2.9 Bal) en vindt de opslag van schroot plaats (paragraaf 3.5.4 Bal) en de verwerking van andere bedrijfsafvalstoffen (paragraaf 3.5.11 Bal). In dit geval wordt enkel het tarief voor de complexe mba afvalbeheer IPPC-installatie in rekening gebracht.

B. Aanvraag vergunning verandering/wijziging van een complexe mba

Ook indien voor een verandering/wijziging van een complexe mba een vergunning wordt aangevraagd maakt de legesverordening een onderscheid in twee situaties:

- 1) Toepassen van uitgebreide procedure om de verandering/wijziging door te kunnen voeren;

- 2) Toepassen van de reguliere procedure om de verandering/wijziging door te kunnen voeren.

Dit onderscheid is een zuiver juridisch onderscheid. Een uitgebreide procedure omvat meer werk dan een reguliere procedure. Een onderscheid op basis van emissies, tonnages is lastig te onderbouwen en kan leiden tot willekeur. Voor beide situaties kan op basis van de legesverordening op een vergelijkbare wijze het in rekening te brengen tarief bepaald worden.

Voor de complexe mba die wordt gewijzigd wordt $a\%$ ($a < 100$) van het tarief in de legesverordening voor die mba in rekening gebracht. Bij het toepassen van de uitgebreide procedure ligt het $a\%$ hoger dan bij de reguliere procedure.

Een aanvraag voor een vergunning voor de wijziging van meerdere complexe mba's kan natuurlijk ook ingediend worden. In dat geval wordt eerst het tarief bepaald dat zou gelden als meerdere complexe mba's nieuw worden aangevraagd. Over dat tarief wordt dan het $a\%$ in rekening gebracht.

Ook in deze twee situaties worden de functioneel ondersteunende activiteiten niet 'meegeteld' bij het bepalen van het tarief.

C. Aanvraag vergunning nieuwe functioneel ondersteunende activiteit(-en)

Bij een complexe mba is het ook mogelijk dat een initiatiefnemer een aanvraag indient voor een nieuwe functioneel ondersteunende activiteit. Denk hierbij aan bedrijfstak overstijgende activiteiten uit afdeling 3.2 van het Bal of aan mba's uit de paragrafen 3.4 tot en met 3.10 van het Bal. Deze activiteiten vallen bij een complexe mba altijd onder de vergunningplicht. Ook hier zijn in de legesverordening twee smaken voor aangebracht:

1. functioneel ondersteunende activiteiten waarvoor een vergunningplicht is opgenomen in het Bal;
2. functioneel ondersteunende activiteiten die enkel vergunningplichtig zijn omdat ze tot de complexe mba behoren.

Voorbeeld:

Het plaatsen van een koelinstallatie met meer dan 100 kg koolwaterstoffen bij een complexe mba. Voor deze activiteit geldt op basis van artikel 3.16 lid 1 Bal een vergunningplicht en is een voorbeeld van de situatie onder 1. Indien de koelinstallatie minder dan 100 kg koolwaterstoffen bevat dan geldt er geen vergunningplicht voor de functioneel ondersteunende activiteit zelf maar is deze 'toch' vergunningplichtig omdat deze bij de complexe mba behoort.

Ook voor het heffen van de leges wordt een onderscheid in de tariefstelling gemaakt in deze twee situaties.

Situatie 1:

Voor de activiteiten met een 'zelfstandige' vergunningplicht is in de legesverordening per afdeling van het Bal een tarief opgenomen voor de mba's. Dit kan ook nog

vereenvoudigd worden indien er geen onderscheid in tarieven wordt gemaakt tussen de branches. Bij meerdere activiteiten wordt de staffel¹ die is opgenomen gehanteerd.

Indien voor deze activiteiten een uitgebreide procedure van toepassing is, bijvoorbeeld indien sprake is van een IPPC-installatie dan wordt een vaste toeslag gerekend bovenop het hierboven vastgestelde tarief.

Situatie 2:

Activiteiten die niet 'zelfstandig' vergunningplichtig zijn, daarvoor is in de legesverordening één tarief opgenomen, ongeacht de hoeveelheid.

Indien er twee **dezelfde** vergunningplichtige mba's worden aangevraagd, bijvoorbeeld 2 maal een grote opslag van gevaarlijke stoffen, wordt dit berekend als zijnde 1 milieubelastende activiteit.

D. Aanvraag vergunning verandering/wijziging van een functioneel ondersteunende activiteit

Bij een verandering/wijziging van een functioneel ondersteunende activiteit wordt hetzelfde tarief in rekening gebracht als voor de aanvraag van een nieuwe functioneel ondersteunende activiteit. Ook is sprake van een toeslag indien sprake is van een uitgebreide procedure voor de behandeling van de aanvraag. Dat geldt voor beide situaties, functioneel ondersteunende activiteiten met een 'eigen' vergunningplicht en die enkel vergunningplichtig zijn omdat ze tot een complexe mba behoren.

Staffel voor meerdere mba's:

In de praktijk is dikwijls niet makkelijk aan te geven over hoeveel vergunningplichtige mba's het gaat. In de bijlage zit een lijst met de afzonderlijke vergunningplichtige milieubelastende activiteiten. Dit geeft een duidelijke indicatie wat gerekend wordt onder zo'n mba.

Als voorbeeld de agrarische sector, de veehouderij. Daar wordt aangegeven per dier wanneer de vergunningplicht geldt. Hier staat in de bijlage aangegeven dat er 10 vergunningplichten zijn. Dat betekent dus dat er voor elk soort dier een vergunningplicht is en dus leges wordt gerekend. Daarnaast kan het ook voorkomen dat voor 1 vergunningplichtige activiteit meerdere aanwijzingen bestaan. In dat geval wordt de duurste mba gerekend (zie voorbeelden VNG):

Voorbeeld 1:

Artikel 3.269 en 3.286 Bal (transport, logistiek en de ondersteuning daarvan), vallend onder artikel 2.17 tarieventabel en de artikelen 3.16, 3.22, 3.25, 3.28, 3.31, 3.34 en 3.37 Bal (bedrijfstacken overstijgend), vallend onder artikel 2.12 tarieventabel.

¹ In de modelverordening van de VNG en het model wat de provincies als uitgangspunt nemen, is een staffel opgenomen van 1 tarief voor 1 mba, 1 tarief voor 2 tot en met 4 mba's en 1 tarief voor 5 mba's en meer. Gemeenten en provincies kunnen kiezen voor een andere of geen staffeling.

Voorbeeld 2:

Binnen afvalbeheer (artikel 2.14 tarieventabel): artikel 3.153 (autodemontagebedrijf en tweewielerdemontagebedrijf) en artikel 3.164 (metaalrecyclingbedrijf) Bal.

Voorbeeld 3:

In paragraaf 3.8.2 Bal (brandstoffenhandel en tankopslagbedrijf) of paragraaf 3.8.6 Bal (opslag- en transportbedrijf, groothandel en containerterminal) wordt bij de vergunningplichtige mba een link gelegd met mba in afdeling 3.2 (bedrijfstukken overstijgend) over de opslag van gevaarlijke stoffen.

BIJLAGE 1: OVERZICHT VERGUNNINGPLICHTIGE MBA'S

Hierbij het overzicht van de vergunningplichtige milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in het Bal. Ze zijn uitgesplitst per artikel. Soms zijn er in 1 artikel meerdere vergunningplichten aangewezen. Het wordt onoverzichtelijk als al deze vergunningplichten hier omschreven worden. Het cijfer achter de omschrijving geeft aan hoeveel vergunningplichtige activiteiten in dat artikel zijn aangewezen. Hieruit is af te leiden wat de afzonderlijke vergunningplichten zijn. Meestal zijn deze afzonderlijke vergunningplichten weergegeven met letters a, b, c etc.

Enkele bijzonderheden:

- Verwijzing naar: In bijvoorbeeld artikel 3.40 wordt voor de vergunningplicht verwezen naar artikel 3.39. Het aantal vergunningplichten (9) vind je terug in artikel 3.39.
- Niet genummerd: In bijvoorbeeld artikel 3.129 worden de vergunningplichten niet afzonderlijk weergegeven, maar staan ze achter elkaar in een zin genoemd. Dit wordt aangegeven door 'niet genummerd'.

Afdeling 3.2 Activiteiten die bedrijfstakken overstijgen

3.5	Stookinstallatie	1
3.10	Zendmast	1
3.13	3 Windturbines	1
3.16	Koelinstallaties	2
3.19	Open bodemenergie-systeem	1
3.22	Opslagtank gassen	6
3.25	Opslagtank vloeistoffen	8
3.28	Opslag gevaarlijke stoffen in verpakking	8
3.31	Vuurwerk	4
3.34	Opslag ontplofbare stoffen	6
3.37	Opslag vaste minerale anorganische meststoffen	2
3.40	Opslaan, mengen, scheiden, verdichten afval	9 (verwijzing naar 3.39)
3.40c	Op/in de bodem brengen afvalstoffen	7 (verwijzing naar 3.40b)
3.40e	Verbranden van afvalstoffen niet IPPC	2 (verwijzing naar 3.40d)
3.42	Zuiveringsvoorziening afvalwater	2 (verwijzing naar 3.41)
3.45	Oppervlaktebehandeling met oplosmiddel IPPC	1
3.48	Afvangen CO2 voor ondergrondse opslag	2 (verwijzing naar 3.47)
3.48b	Het op/in de bodem brengen van meststoffen	2 (verwijzing naar 3.48a)
3.48k	Opslaan van grond of baggerspecie	3
3.48p	Toepassen van grond of baggerspecie	1
Totaal		69 mba's

Afdeling 3.3 Complexe bedrijven

3.51	Seveso	1
3.55	Grootschalige energieopwekking	1
3.58	Raffinaderij	1
3.61	Maken van cokes	1
3.64	vergassen/vloeibaar maken van steenkool	4 (verwijzing naar 3.63)
3.67	basismetaal	7 (verwijzing naar 3.66)
3.70	Complexe minerale industrie	8 (verwijzing naar 3.69)

3.73	Basischemie	6 (verwijzing naar 3.72)
3.76	Complexe papier, hout, textiel industrie	2 (verwijzing naar 3.75)
3.79	Afvalbeheer IPPC installatie	4 (verwijzing naar 3.78)
3.82	Kadavers of dierlijk afval	1
3.85	Stortplaats of winningsafvalvoorziening	3 (verwijzing naar 3.84)
3.88	Verbranden afvalstoffen (IPPC)	1
3.91	Grootschalige mestverwerking	1

Totaal

41 mba's

Afdeling 3.4 Nutssector en industrie

3.98	Behandelen regelen meten aardgas	3 (verwijzing naar 3.97)
3.104	metaalproductenindustrie	1
3.105	metaalproductenindustrie	5
3.106	metaalproductenindustrie	8
3.107	metaalproductenindustrie	5 +1
3.112	minerale productenindustrie	1
3.113	minerale productenindustrie	2
3.114	minerale productenindustrie	1
3.115	minerale productenindustrie	3
3.119	chemische productenindustrie	4
3.123	Papier, hout, textiel en leer industrie	2
3.124	Papier, hout, textiel en leer industrie	1
3.125	Papier, hout, textiel en leer industrie	3
3.129	Voedingsmiddelenindustrie	3 (niet genummerd)
3.130	Voedingsmiddelenindustrie	9
3.131	Voedingsmiddelenindustrie	1
3.135	Rubber- en kunststof industrie	1
3.136	Rubber- en kunststof industrie	1
3.137	Rubber- en kunststof industrie	2
3.145	Scheepswerven	2

Totaal

59 mba's

Afdeling 3.5 Afvalbeheer

3.153	Auto- en tweewielerdemontage	1
3.160	Metaalrecycling	1
3.174	Zuivering technisch werk	1
3.179	Grondbank of grondreinigingsbedrijf	2 (niet genummerd)
3.185	Verwerken bedrijfsafvalstoffen of gev, afval	1
3.186	Verwerken bedrijfsafvalstoffen of gev, afval	1
3.187	Verwerken bedrijfsafvalstoffen of gev, afval	1
3.188	Verwerken bedrijfsafvalstoffen of gev, afval	1
3.189	Verwerken bedrijfsafvalstoffen of gev, afval	1
3.190	Verwerken bedrijfsafvalstoffen of gev, afval	1
3.191	Verwerken bedrijfsafvalstoffen of gev, afval	1
3.192	Verwerken bedrijfsafvalstoffen of gev, afval	3 (niet genummerd)
3.193	Verwerken bedrijfsafvalstoffen of gev, afval	1
3.194	Verwerken bedrijfsafvalstoffen of gev, afval	1
3.195	Verwerken bedrijfsafvalstoffen of gev, afval	1

3.196	Verwerken bedrijfsafvalstoffen of gev, afval	1
3.197	Verwerken bedrijfsafvalstoffen of gev, afval	1
Totaal		20 mba's

Afdeling 3.6 Agrarische sector

3.201	Veehouderij	1
3.202	Veehouderij	10
3.222	Telen, kweken waterplanten of –dieren	3
3.226	Mestbehandeling	5
Totaal		19 mba's

Afdeling 3.7 Dienstverlening, Onderwijs en zorg

3.247	Ingeperkt gebruik ggo's IV	1
3.260	Brandbestrijdingstechnieken	1
Totaal		2 mba's

Afdeling 3.8 Transport, Logistiek

3.269	Brandstoffenhandel en Tankopslagbedrijf	3 (verwijzing naar 3.27)
3.273	Bunkerstations	4
3.286	Opslag- en transportbedrijf, containerterminal	11
3.293	Onderhoud vliegtuigen	1
3.295b	Spoorwegemplacements	1
3.297	Tankstation	2
3.301	Reinigen opslagtanks ed. voor gevaarlijke stoffen	2
Totaal		24 mba's

Afdeling 3.9 Sport en recreatie

3.305	Autosport, motorsport	1
Totaal		1 mba